

บันทึกท้ายพระราชบัญญัติ

พระราชบัญญัติควบคุมการส่งเสริมการตลาดอาหารสำหรับทารกและเด็กเล็ก พ.ศ. ๒๕๖๐

ความเป็นมา

ประเทศไทยจำเป็นต้องทำตามข้อตกลงและมาตรฐานระหว่างประเทศในการปกป้องและส่งเสริมสุขภาพของแม่และเด็ก เพื่อให้เด็กเจริญเติบโตและมีพัฒนาการสมวัย โดยข้อตกลงและมาตรฐานที่สำคัญได้แก่อนุสัญญาว่าด้วยสิทธิเด็ก ข้อ ๒๔ จ. ซึ่งระบุถึงหน้าที่ของรัฐที่จะต้องประกันว่าทุกส่วนของสังคมโดยเฉพาะบิดามารดา และเด็กจะได้รับข้อมูล ข่าวสาร และเข้าถึงการศึกษาและการสนับสนุนให้ใช้ความรู้พื้นฐานในเรื่องโภชนาการและสุขภาพเด็ก เรื่องประโยชน์ของการเลี้ยงลูกด้วยนมมารดา เรื่องอนามัยและสุขาภิบาลสภาพแวดล้อม และเรื่องการแข่งขันอุบัติเหตุ

การส่งเสริมการตลาดอาหารสำหรับทารกและเด็กเล็ก ถือเป็นกลยุทธ์ของผู้ประกอบกิจการในการสร้างทัศนคติต่อผลิตภัณฑ์และสร้างการรับรู้ให้มารดาและครอบครัวเข้าใจว่า ผลิตภัณฑ์อาหารสำหรับทารกและเด็กเล็กนั้นสามารถใช้แทนนมแม่ได้

องค์การอนามัยโลก องค์การยูนิเซฟ ประเทศสมาชิก ผู้เชี่ยวชาญและอุตสาหกรรมอาหารทารกและเด็กเล็ก ได้ร่วมกันร่างหลักเกณฑ์สากลว่าด้วยการตลาดอาหารทารกและเด็กเล็ก (International Code of Marketing of Breast milk Substitutes) หรือหลักเกณฑ์สากลฯ ขึ้นได้รับการรับรองในที่ประชุมสมัชชาอนามัยโลกครั้งที่ ๓๔ มิติที่ WHA ๓๔.๒๒ เมื่อวันที่ ๒๑ พฤษภาคม ๒๕๒๔ เพื่อใช้ควบคุมการส่งเสริมการตลาดผลิตภัณฑ์อาหารทารกและเด็กเล็ก โดยหลักเกณฑ์สากลฯ นี้ เป็นเพียงเกณฑ์ขั้นต่ำสุดที่แนะนำให้ประเทศสมาชิกปฏิบัติตามข้อกำหนดทั้งหมดและควรปรับใช้ให้เป็นกฎหมาย กฎระเบียบหรือมาตรการอื่น ๆ ที่เหมาะสมในประเทศ

ประเทศไทยได้ดำเนินการเพื่อควบคุมการส่งเสริมการตลาดของผลิตภัณฑ์อาหารทารก และเด็กเล็ก ให้เป็นไปอย่างถูกต้องตามหลักเกณฑ์สากลเรื่อยมา เริ่มจากการร่วมรับรองในมติเรื่อง International Code of Marketing of Breast milk Substitutes ใน พ.ศ. ๒๕๒๔ และออกเป็นมาตรการครั้งแรกเรียกว่า “หลักเกณฑ์ว่าด้วยการโฆษณาและจำหน่ายอาหารทดแทนนมแม่และผลิตภัณฑ์ที่เกี่ยวข้อง พ.ศ. ๒๕๒๗” เพื่อใช้เป็นแนวทางการขอความร่วมมือจากบริษัทผู้ผลิต ผู้นำเข้า ผู้ส่งออก และผู้จำหน่ายผลิตภัณฑ์อาหารทารกและเด็กเล็กให้ปฏิบัติอย่างสมัครใจ ต่อมาได้มีการปรับปรุงหลักเกณฑ์ดังกล่าวอีก ๒ ครั้งคือในปี พ.ศ. ๒๕๓๘ โดยปรับให้สอดคล้องกับการดำเนินงานโครงการ “โรงพยาบาลสายสัมพันธ์แม่ – ลูก” และครั้งสุดท้ายในปี พ.ศ. ๒๕๕๑ ได้ปรับปรุงและออกเป็นประกาศกระทรวงสาธารณสุขเรียกว่า “หลักเกณฑ์ว่าด้วยการตลาดอาหารสำหรับทารกและเด็กเล็ก และผลิตภัณฑ์ที่เกี่ยวข้อง พ.ศ. ๒๕๕๑” ในวันที่ ๑ กันยายน พ.ศ. ๒๕๕๑

ต่อมาในปี พ.ศ. ๒๕๕๓ ที่ประชุมสมัชชาอนามัยโลก WHA ๖๓.๒๓ มีมติให้ทุกประเทศผลักดันมาตรการการควบคุมการส่งเสริมการตลาดอาหารสำหรับทารกและเด็กเล็กให้เป็นกฎหมาย ตามหลักการของ The International Code of Marketing of Breast-milk Substitutes (CODE) ประเทศไทยได้ดำเนินการตามมติดังกล่าว โดยที่ประชุมสมัชชาสุขภาพแห่งชาติได้มีมติในปี พ.ศ. ๒๕๕๓ เสนอคณะรัฐมนตรี ให้กระทรวงสาธารณสุข ผลักดันร่างกฎหมาย พระราชบัญญัติควบคุมการส่งเสริมการตลาดอาหารสำหรับทารกและเด็กเล็ก และผลิตภัณฑ์ที่เกี่ยวข้อง พ.ศ.

คณะรัฐมนตรีเมื่อ เมษายน พ.ศ. ๒๕๕๔ มีมติรับรองตามมติสมัชชาสุขภาพแห่งชาติ กระทรวงสาธารณสุข โดยกรมอนามัย จึงมีหน้าที่ดำเนินการตามมติคณะรัฐมนตรี ผลักดันร่างพระราชบัญญัติควบคุมการส่งเสริมการตลาดอาหารสำหรับทารกและเด็กเล็ก และผลิตภัณฑ์ที่เกี่ยวข้อง พ.ศ. เป็นกฎหมายให้แล้วเสร็จ โดยสาระสำคัญของพระราชบัญญัติควบคุมการส่งเสริมการตลาดอาหารสำหรับทารกและเด็กเล็ก พ.ศ. ๒๕๖๐ มีดังนี้

ประกาศในราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๑๓๔ ตอนที่ ๗๒ ก วันที่ ๑๐ กรกฎาคม ๒๕๖๐ หน้า ๑

วันเริ่มใช้บังคับ เมื่อพ้นกำหนดหกสิบวันนับแต่วันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

ผู้รักษาการ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงสาธารณสุข

เหตุผลในการประกาศใช้

โดยที่ปัจจุบันมาตรการในการควบคุมการส่งเสริมการตลาดอาหารสำหรับทารกและเด็กเล็กยังไม่เหมาะสมและไม่สอดคล้องกับมาตรฐานสากล ประกอบกับประเทศไทยได้ให้การรับรองหลักเกณฑ์สากลว่าด้วยการตลาดอาหารทดแทนนมแม่ (The International Code of Marketing of Breast-milk Substitutes) ในการประชุมสมัชชาอนามัยโลกครั้งที่ ๓๔ (WHA ๓๔.๒๒) และในการประชุมสมัชชาอนามัยโลกครั้งที่ ๖๓ (WHA ๖๓.๒๓) ที่ประชุมมีมติให้แต่ละประเทศปรับปรุงหลักเกณฑ์การควบคุมการส่งเสริมการตลาดอาหารสำหรับทารกและเด็กเล็กให้เป็นกฎหมาย ดังนั้น เพื่อให้ประเทศไทยมีมาตรการในการควบคุมการส่งเสริมการตลาดอาหารสำหรับทารกและเด็กเล็กที่เหมาะสมและสอดคล้องกับมาตรฐานสากล จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้

สาระสำคัญของพระราชบัญญัติ

พระราชบัญญัติควบคุมการส่งเสริมการตลาดอาหารสำหรับทารกและเด็กเล็ก พ.ศ. ๒๕๖๐ มีบทบัญญัติทั้งสิ้น ๕๒ มาตรา สาระสำคัญสรุปได้ดังนี้

๑. บทนิยาม (มาตรา ๓)

“ทารก” หมายความว่า เด็กตั้งแต่แรกเกิดจนถึงอายุสิบสองเดือน

“เด็กเล็ก” หมายความว่า เด็กอายุเกินสิบสองเดือนจนถึงสามปี

“อาหารสำหรับทารกและเด็กเล็ก” หมายความว่า

(๑) นมหรืออาหารอื่นซึ่งมีส่วนประกอบของสารอาหารที่เหมาะสมและเพียงพอ ที่จะใช้เลี้ยงทารกและเด็กเล็ก และขึ้นทะเบียนตามกฎหมายว่าด้วยอาหาร

(๒) อาหารอื่นที่มีจุดมุ่งหมายในการใช้เลี้ยงทารกและเด็กเล็กตามที่รัฐมนตรีประกาศกำหนด โดยคำแนะนำของคณะกรรมการ

“อาหารเสริมสำหรับทารกและเด็กเล็ก” หมายความว่า อาหารที่ใช้เสริมคุณค่า หรือสร้างความคุ้นเคยในการบริโภคอาหารให้แก่ทารกที่มีอายุตั้งแต่หกเดือนขึ้นไปหรือเด็กเล็ก และขึ้นทะเบียนตามกฎหมายว่าด้วยอาหาร

“ผู้ผลิต” หมายความว่า ผู้ทำ ผสม บรรจุ แต่ง แบ่งบรรจุ รวมบรรจุ หรือเปลี่ยนภาชนะบรรจุ

“ผู้นำเข้า” หมายความว่า ผู้นำหรือสั่งเข้ามาในราชอาณาจักร

“ผู้จำหน่าย” หมายความว่า ผู้ขาย จ่าย แจก แลกเปลี่ยน ให้ หรือมีไว้เพื่อจำหน่าย ทั้งนี้เพื่อประโยชน์ทางการค้า

“โฆษณา” หมายความว่า การกระทำไม่ว่าโดยวิธีใด ๆ ให้ประชาชนเห็น หรือทราบข้อความเพื่อประโยชน์ทางการค้า

“ข้อความ” หมายความว่า รวมถึง การกระทำที่ปรากฏด้วยตัวอักษร รูป รอยประดิษฐ์ ภาพ ภาพยนตร์ แสง เสียง เครื่องหมาย หรือการกระทำอย่างใด ๆ ที่ทำให้บุคคลทั่วไปสามารถเข้าใจความหมายได้

“ส่งเสริมการตลาด” หมายความว่า การกระทำใด ๆ ที่มุ่งหมายเพื่อการจำหน่าย สร้างภาพลักษณ์ หรือประชาสัมพันธ์ หรือเพื่อการสนับสนุนหรือส่งเสริมให้มีการใช้อาหารสำหรับทารกและเด็กเล็กหรืออาหารเสริมสำหรับทารกและเด็กเล็ก แล้วแต่กรณี ทั้งนี้ เพื่อประโยชน์ทางการค้า

“หน่วยบริการสาธารณสุข” หมายความว่า สถานพยาบาลตามกฎหมายว่าด้วยสถานพยาบาล หรือสถานพยาบาลซึ่งดำเนินการโดยกระทรวง ทบวง กรม องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น รัฐวิสาหกิจ สถาบันการศึกษาของรัฐ หน่วยงานอื่นของรัฐ หรือสภาวิชาชีพ และให้หมายความรวมถึงองค์กรเอกชนที่มีวัตถุประสงค์ไม่แสวงหากำไรและดำเนินกิจกรรมเกี่ยวกับด้านสุขภาพแม่ และเด็ก และองค์กรวิชาชีพด้านสาธารณสุข

“องค์กรวิชาชีพด้านสาธารณสุข” หมายความว่า คณะกรรมการวิชาชีพในสาขาต่าง ๆ ตามกฎหมายว่าด้วยการประกอบโรคศิลปะ แพทยสภาตามกฎหมายว่าด้วยวิชาชีพเวชกรรม สภาการพยาบาลตามกฎหมายว่าด้วยวิชาชีพการพยาบาลและการผดุงครรภ์ หันตแพทยสภา ตามกฎหมายว่าด้วยวิชาชีพทันตกรรม สภาเภสัชกรรมตามกฎหมายว่าด้วยวิชาชีพเภสัชกรรม สภากายภาพบำบัดตามกฎหมายว่าด้วยวิชาชีพ กายภาพบำบัด สภาเทคนิคการแพทย์ตามกฎหมายว่าด้วยวิชาชีพเทคนิคการแพทย์ สภาการแพทย์แผนไทย ตามกฎหมายว่าด้วยวิชาชีพการแพทย์แผนไทย สภาการสาธารณสุขชุมชนตามกฎหมายว่าด้วยวิชาชีพ การสาธารณสุขชุมชน หรือสภาวิชาชีพทางการแพทย์และสาธารณสุขอื่นตามกฎหมายว่าด้วยการนั้น

“บุคลากรด้านสาธารณสุข” หมายความว่า บุคลากรทุกสาขาอาชีพที่ปฏิบัติงานในหน่วยบริการสาธารณสุข และให้หมายความรวมถึงอาสาสมัครที่ปฏิบัติงานเกี่ยวกับการบริการสาธารณสุขด้วย

“คณะกรรมการ” หมายความว่า คณะกรรมการควบคุมการส่งเสริมการตลาดอาหารสำหรับทารกและเด็กเล็ก

“พนักงานเจ้าหน้าที่” หมายความว่า ผู้ซึ่งรัฐมนตรีแต่งตั้งให้ปฏิบัติการตามพระราชบัญญัตินี้

“รัฐมนตรี” หมายความว่า รัฐมนตรีผู้รักษาการตามพระราชบัญญัตินี้

๒. หมวด ๑ คณะกรรมการควบคุมการส่งเสริมการตลาดอาหารสำหรับทารกและเด็กเล็ก

๒.๑ กำหนดให้มีคณะกรรมการคณะหนึ่งเรียกว่า “คณะกรรมการควบคุมการส่งเสริมการตลาดอาหารสำหรับทารกและเด็กเล็ก” มีชื่อย่อว่าคณะกรรมการ “คสท.” ประกอบด้วย

๑) ปลัดกระทรวงสาธารณสุข เป็นประธานกรรมการ

๒) กรรมการโดยตำแหน่ง จำนวนแปดคน ได้แก่ อธิบดีกรมกิจการเด็กและเยาวชน อธิบดีกรมสนับสนุนบริการสุขภาพ อธิบดีกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น เลขาธิการคณะกรรมการคุ้มครองผู้บริโภค เลขาธิการคณะกรรมการอาหารและยา เลขาธิการคณะกรรมการกิจการกระจายเสียง กิจการโทรทัศน์และกิจการโทรคมนาคมแห่งชาติ เลขาธิการคณะกรรมการสุขภาพแห่งชาติ และปลัดกรุงเทพมหานคร

๓) กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวนสี่คน ซึ่งรัฐมนตรีแต่งตั้งจากสภาการพยาบาล สภาการสาธารณสุขชุมชน ราชวิทยาลัยกุมารแพทย์แห่งประเทศไทย และราชวิทยาลัยสูตินรีแพทย์แห่งประเทศไทย

๔) กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวนห้าคน ซึ่งรัฐมนตรีแต่งตั้งจากผู้แทนองค์กรเอกชน ที่มีวัตถุประสงค์ไม่แสวงหากำไรและดำเนินกิจกรรมเกี่ยวกับด้านสุขภาพแม่และเด็ก ด้านสิทธิเด็ก และด้านการคุ้มครองผู้บริโภคด้านสุขภาพ ด้านละหนึ่งคน และแต่งตั้งจากผู้ซึ่งมีความรู้ความสามารถและประสบการณ์ด้านการสื่อสารการตลาดและด้านกฎหมาย ด้านละหนึ่งคน

ให้อธิบดีกรมอนามัย เป็นกรรมการและเลขานุการ และให้อธิบดีกรมอนามัยแต่งตั้งข้าราชการกรมอนามัย จำนวนสองคนเป็นผู้ช่วยเลขานุการ (มาตรา ๕)

๒.๒ กำหนดคุณสมบัติและลักษณะต้องห้ามของกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ (มาตรา ๖)

๒.๓ กำหนดวาระการดำรงตำแหน่งและการพ้นจากตำแหน่งของกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ ที่นอกจากการพ้นจากตำแหน่งตามวาระ (มาตรา ๗ และมาตรา ๘)

๒.๔ กำหนดเกี่ยวกับการประชุม องค์กรประชุม และมติที่ประชุมของคณะกรรมการควบคุมการส่งเสริมการตลาดอาหารสำหรับทารกและเด็กเล็ก (มาตรา ๙)

๒.๕ กำหนดอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการควบคุมการส่งเสริมการตลาดอาหารสำหรับทารก และเด็กเล็ก (มาตรา ๑๐)

๒.๖ กำหนดให้คณะกรรมการควบคุมการส่งเสริมการตลาดอาหารสำหรับทารกและเด็กเล็ก จะแต่งตั้งคณะอนุกรรมการเพื่อพิจารณาหรือปฏิบัติการอย่างหนึ่งอย่างใดตามที่คณะกรรมการมอบหมายก็ได้ (มาตรา ๑๑)

๒.๗ กำหนดให้คณะกรรมการควบคุมการส่งเสริมการตลาดอาหารสำหรับทารกและเด็กเล็ก และคณะอนุกรรมการอาจขอให้หน่วยงาน องค์กร หรือบุคคลใด จัดส่งเอกสารทางวิชาการ หรือสถิติ และมีอำนาจ ออกคำสั่งเป็นหนังสือเรียกบุคคลใดมาให้ข้อเท็จจริงหรือแสดงความคิดเห็น หรือให้ส่งคำชี้แจง เอกสาร ข้อมูล หลักฐาน หรือสิ่งอื่นใดที่เกี่ยวข้องมาเพื่อใช้ประกอบการพิจารณาได้ ในกรณีต้องปฏิบัติหน้าที่ตามพระราชบัญญัตินี้ (มาตรา ๑๒)

๒.๘ กำหนดให้กรมอนามัย กระทรวงสาธารณสุข รับผิดชอบงานธุรการของคณะกรรมการควบคุม การส่งเสริมการตลาดอาหารสำหรับทารกและเด็กเล็กและคณะอนุกรรมการ และกำหนดอำนาจหน้าที่ของ กรมอนามัย กระทรวงสาธารณสุข (มาตรา ๑๓)

๓. หมวด ๒ การควบคุมการส่งเสริมการตลาด

๓.๑ ส่วนที่ ๑ อาหารสำหรับทารกและเด็กเล็ก

๑) กำหนดห้ามผู้ใดโฆษณาอาหารสำหรับทารกและเด็กเล็ก (มาตรา ๑๔)

๒) กำหนดการให้ข้อมูลเกี่ยวกับอาหารสำหรับทารกและเด็กเล็กต้องมีข้อความเช่นเดียวกับ ข้อความตามที่ปรากฏในฉลากอาหารสำหรับทารกและเด็กเล็กที่ได้ขึ้นทะเบียนไว้ ตามกฎหมายว่าด้วยอาหาร (มาตรา ๑๖)

๓) กำหนดการให้ข้อมูลเกี่ยวกับอาหารสำหรับทารกและเด็กเล็กแก่บุคลากรด้านสาธารณสุข ต้องมีหลักฐานทางวิทยาศาสตร์รองรับ (มาตรา ๑๗)

๔) กำหนดข้อห้ามในการดำเนินการในการส่งเสริมการตลาดอาหารสำหรับทารกและเด็กเล็ก ของผู้ผลิต ผู้นำเข้า หรือผู้จำหน่ายอาหารสำหรับทารกและเด็กเล็ก หรือตัวแทน (มาตรา ๑๘)

๕) กำหนดให้กรณีที่ผู้ผลิต ผู้นำเข้า หรือผู้จำหน่ายอาหารสำหรับทารกและเด็กเล็ก หรือ ตัวแทน ประสงค์จะมอบหรือให้สิ่งของ อุปกรณ์ หรือของใช้แก่หน่วยบริการสาธารณสุข สิ่งของ อุปกรณ์ หรือ ของใช้ดังกล่าวจะต้องไม่มีชื่อ ตรา หรือสัญลักษณ์ของอาหารสำหรับทารกและเด็กเล็ก (มาตรา ๑๙)

๖) กำหนดห้ามผู้ผลิต ผู้นำเข้า หรือผู้จำหน่ายอาหารสำหรับทารกและเด็กเล็ก หรือตัวแทน ให้หรือเสนอว่าจะให้ของขวัญ เงิน สิ่งจูงใจ หรือประโยชน์อื่นใดแก่บุคลากรด้านสาธารณสุข (มาตรา ๒๐)

๗) กำหนดห้ามผู้ผลิต ผู้นำเข้า หรือผู้จำหน่ายอาหารสำหรับทารกและเด็กเล็ก หรือตัวแทน จัดหรือให้การสนับสนุนในการจัดการประชุม อบรม หรือสัมมนาด้านวิชาการเกี่ยวกับอาหารสำหรับทารก และเด็กเล็กแก่หน่วยบริการสาธารณสุข บุคลากรด้านสาธารณสุข หญิงตั้งครรภ์ หรือหญิงที่มีบุตรซึ่งเป็นทารก หรือเด็กเล็ก (มาตรา ๒๑)

๘) กำหนดห้ามผู้ผลิต ผู้นำเข้า หรือผู้จำหน่ายอาหารสำหรับทารกและเด็กเล็ก หรือตัวแทน สาธิตหรือให้การสนับสนุนในการสาธิตการใช้อาหารสำหรับทารกและเด็กเล็กในหน่วยบริการสาธารณสุขหรือ สถานที่อื่นใดเพื่อประโยชน์ทางการค้า หรือเพื่อส่งเสริมหรือสนับสนุนให้มีการใช้อาหารสำหรับทารกและเด็กเล็ก เพื่อประโยชน์ทางการค้า (มาตรา ๒๒)

๙) กำหนดห้ามผู้ผลิต ผู้นำเข้า หรือผู้จำหน่ายอาหารสำหรับทารกและเด็กเล็ก หรือตัวแทน บริจาคอาหารสำหรับทารกและเด็กเล็กให้แก่หน่วยบริการสาธารณสุขหรือบุคลากรด้านสาธารณสุข เว้นแต่

กรณีที่มีวัตถุประสงค์พิเศษเพื่อใช้สำหรับผู้ป่วยเฉพาะโรคหรือผู้ที่มีความผิดปกติของร่างกาย และการบริจาค
ในกรณีจำเป็น (มาตรา ๒๓)

๑๐) กำหนดให้การจัดทำหรือเผยแพร่ข้อมูลทางวิชาการเกี่ยวกับสุขภาพแม่และเด็กของผู้ผลิต
ผู้นำเข้า หรือผู้จำหน่ายอาหารสำหรับทารกและเด็กเล็ก หรือตัวแทน ต้องไม่มีลักษณะเป็นการส่งเสริมหรือสนับสนุน
ให้ใช้อาหารสำหรับทารกและเด็กเล็กไม่ว่าทางตรงหรือทางอ้อม (มาตรา ๒๔)

๓.๒ ส่วนที่ ๒ อาหารเสริมสำหรับทารกและเด็กเล็ก

๑) กำหนดห้ามผู้ผลิต ผู้นำเข้า หรือผู้จำหน่ายอาหารเสริมสำหรับทารกและเด็กเล็ก
หรือตัวแทน ทำการส่งเสริมการตลาดอาหารเสริมสำหรับทารกและเด็กเล็กแก่บุคคลใด ๆ ในสถานพยาบาล
ในลักษณะแจกหรือให้คูปองลดราคา ขยายพวง แลกเปลี่ยนหรือให้ส่วนลด ของรางวัล ของขวัญหรือสิ่งอื่นใด
หรือแจกหรือให้อาหารเสริมสำหรับทารกและเด็กเล็ก หรือตัวอย่างอาหารเสริมสำหรับทารกและเด็กเล็ก
สิ่งของ หรือสิ่งอื่นใด ไม่ว่าทางตรงหรือทางอ้อม (มาตรา ๒๗)

๒) กำหนดห้ามผู้ผลิต ผู้นำเข้า หรือผู้จำหน่ายอาหารเสริมสำหรับทารกและเด็กเล็ก
หรือตัวแทน ทำการส่งเสริมการตลาดอาหารเสริมสำหรับทารกและเด็กเล็ก แก่หญิงตั้งครรภ์ หรือหญิงที่มีบุตร
ซึ่งเป็นทารกอายุไม่เกิน ๖ เดือน (มาตรา ๒๘)

๓) กำหนดให้นำความในมาตรา ๑๗ มาตรา ๑๙ มาตรา ๒๐ มาตรา ๒๑ และมาตรา ๒๒
มาใช้บังคับกับอาหารเสริมสำหรับทารกและเด็กเล็กด้วย (มาตรา ๒๙)

๔. หมวด ๓ พนักงานเจ้าหน้าที่

๔.๑ กำหนดอำนาจหน้าที่ของพนักงานเจ้าหน้าที่ ซึ่งปฏิบัติหน้าที่ตามพระราชบัญญัตินี้ (มาตรา ๓๐)

๔.๒ กำหนดให้ในการปฏิบัติหน้าที่ พนักงานเจ้าหน้าที่ต้องแสดงบัตรประจำตัวต่อบุคคลที่เกี่ยวข้อง
(มาตรา ๓๑)

๔.๓ กำหนดให้เอกสาร สื่อโฆษณา หรือสิ่งอื่นใดที่พนักงานเจ้าหน้าที่ได้ยึดหรืออายัดไว้
ตามมาตรา ๒๘ (๒) ให้ตกเป็นของแผ่นดิน และให้อธิบดีกรมอนามัยมีอำนาจสั่งทำลายหรือปฏิบัติการอย่างหนึ่ง
อย่างใดตามที่รัฐมนตรีประกาศกำหนดโดยคำแนะนำของคณะกรรมการ (มาตรา ๓๒)

๔.๔ กำหนดให้พนักงานเจ้าหน้าที่เป็นเจ้าพนักงานตามประมวลกฎหมายอาญา ในการปฏิบัติหน้าที่
ตามพระราชบัญญัตินี้ (มาตรา ๓๓)

๕. หมวด ๔ บทกำหนดโทษ

๕.๑ กำหนดโทษจำคุกไม่เกิน ๑ ปี หรือปรับไม่เกิน ๑๐๐,๐๐๐ บาท หรือทั้งจำทั้งปรับ และปรับ
อีกวันละไม่เกิน ๑๐,๐๐๐ บาทตลอดเวลาที่ยังไม่ปฏิบัติให้ถูกต้อง สำหรับผู้ซึ่งโฆษณาอาหารสำหรับทารก
และเด็กเล็ก ที่เป็นการฝ่าฝืนมาตรา ๑๔ (มาตรา ๓๔)

๕.๒ กำหนดโทษปรับไม่เกิน ๒๐๐,๐๐๐ บาท สำหรับผู้ผลิต ผู้นำเข้า หรือผู้จำหน่ายอาหาร
สำหรับทารกและเด็กเล็ก หรือตัวแทนผู้ซึ่งไม่ให้ข้อมูลเกี่ยวกับอาหารสำหรับทารกและเด็กเล็กตามที่ได้ขึ้น
ทะเบียนไว้ตามกฎหมายว่าด้วยอาหาร หรือให้ข้อมูลอันเป็นเท็จ (ร่างมาตรา ๓๕)

๕.๓ กำหนดโทษปรับไม่เกิน ๒๐๐,๐๐๐ บาท สำหรับผู้ผลิต ผู้นำเข้า หรือผู้จำหน่ายอาหาร
สำหรับทารกและเด็กเล็ก หรือตัวแทนผู้ซึ่งให้ข้อมูลเกี่ยวกับอาหารสำหรับทารกและเด็กเล็กแก่บุคลากร
ด้านสาธารณสุขโดยไม่มีหลักฐานทางวิทยาศาสตร์รองรับ ตามมาตรา ๑๗ หรือมอบหรือให้สิ่งของ อุปกรณ์
หรือของใช้แก่หน่วยบริการสาธารณสุข โดยปรากฏชื่อ ตรา หรือสัญลักษณ์ของอาหารสำหรับทารกและเด็กเล็ก
หรือการใช้ชื่อ ตรา หรือสัญลักษณ์นั้น สื่อให้เกิดความเชื่อมโยงกับอาหารสำหรับทารกและเด็กเล็ก ตามมาตรา ๑๙
หรือจัดทำหรือเผยแพร่ข้อมูลทางวิชาการเกี่ยวกับสุขภาพแม่และเด็ก อันมีลักษณะเป็นการส่งเสริมหรือสนับสนุน

ให้ใช้อาหารสำหรับทารกและเด็กเล็กไม่ว่าทางตรงหรือทางอ้อม หรือสื่อให้เกิดความเชื่อมโยงกับอาหารสำหรับทารกและเด็กเล็ก ตามมาตรา ๒๔ (มาตรา ๓๗)

๕.๔ กำหนดโทษปรับไม่เกิน ๓๐๐,๐๐๐ บาท สำหรับผู้ผลิต ผู้นำเข้า หรือผู้จำหน่ายอาหาร สำหรับทารกและเด็กเล็ก หรือตัวแทนผู้ซึ่งฝ่าฝืนข้อห้ามในการดำเนินการในการส่งเสริมการตลาดอาหาร สำหรับทารกและเด็กเล็ก ตามมาตรา ๑๘ (มาตรา ๓๘)

๕.๕ กำหนดโทษปรับไม่เกิน ๒๐๐,๐๐๐ บาท สำหรับผู้ผลิต ผู้นำเข้า หรือผู้จำหน่ายอาหาร สำหรับทารกและเด็กเล็ก หรือตัวแทนผู้ซึ่งให้หรือเสนอว่าจะให้ของขวัญ เงิน สิ่งจูงใจ หรือประโยชน์อื่นใดแก่ บุคลากรด้านสาธารณสุข ตามมาตรา ๒๐ วรรคหนึ่ง (มาตรา ๓๙)

๕.๖ กำหนดโทษปรับไม่เกิน ๑๐๐,๐๐๐ บาท สำหรับผู้ผลิต ผู้นำเข้า หรือผู้จำหน่ายอาหาร สำหรับทารกและเด็กเล็ก หรือตัวแทนผู้ซึ่งจัดหรือให้การสนับสนุนในการจัดการประชุม อบรม หรือสัมมนา ด้านวิชาการเกี่ยวกับอาหารสำหรับทารกและเด็กเล็ก ตามมาตรา ๒๑ หรือบริจาคอาหารสำหรับทารกและเด็กเล็ก ให้แก่หน่วยบริการสาธารณสุขหรือบุคลากรด้านสาธารณสุข ตามมาตรา ๒๓ (มาตรา ๔๐)

๕.๗ กำหนดโทษปรับไม่เกิน ๒๐๐,๐๐๐ บาท สำหรับผู้ผลิต ผู้นำเข้า หรือผู้จำหน่ายอาหาร สำหรับทารกและเด็กเล็ก หรือตัวแทนผู้ซึ่งจัดหรือให้การสนับสนุนในการสาธิตการใช้อาหารสำหรับทารก และเด็กเล็กในหน่วยบริการสาธารณสุขหรือสถานที่อื่นใดเพื่อประโยชน์ทางการค้า หรือเพื่อส่งเสริม หรือสนับสนุน ให้มีการใช้อาหารสำหรับทารกและเด็กเล็ก ตามมาตรา ๒๒ (มาตรา ๔๑)

๕.๘ กำหนดโทษปรับไม่เกิน ๓๐๐,๐๐๐ บาท สำหรับผู้ผลิต ผู้นำเข้า หรือผู้จำหน่ายอาหารเสริม สำหรับทารกและเด็กเล็ก หรือตัวแทนผู้ซึ่งฝ่าฝืน มาตรา ๒๗ หรือมาตรา ๒๘ (มาตรา ๔๒)

๕.๙ กำหนดโทษปรับไม่เกิน ๒๐๐,๐๐๐ บาท สำหรับผู้ผลิต ผู้นำเข้า หรือผู้จำหน่ายอาหารเสริม สำหรับทารกและเด็กเล็ก หรือตัวแทนผู้ซึ่งให้ข้อมูลเกี่ยวกับอาหารเสริมสำหรับทารก และเด็กเล็กแก่บุคลากร ด้านสาธารณสุขโดยไม่มีหลักฐานทางวิทยาศาสตร์รองรับ ตามมาตรา ๑๗ ประกอบกับมาตรา ๒๙ (มาตรา ๔๓)

๕.๑๐ กำหนดโทษปรับไม่เกิน ๒๐๐,๐๐๐ บาท สำหรับผู้ผลิต ผู้นำเข้า หรือผู้จำหน่ายอาหาร เสริมสำหรับทารกและเด็กเล็ก หรือตัวแทนผู้ซึ่งมอบหรือให้สิ่งของ อุปกรณ์ หรือของใช้ แก่หน่วยบริการสาธารณสุข โดยปรากฏชื่อ ตรา หรือสัญลักษณ์ของอาหารเสริมสำหรับทารกและเด็กเล็ก หรือการใช้ชื่อ ตรา หรือสัญลักษณ์นั้น สื่อให้เกิดความเชื่อมโยงกับอาหารเสริมสำหรับทารกและเด็กเล็ก ตามมาตรา ๑๙ ประกอบกับมาตรา ๒๙ (มาตรา ๔๔)

๕.๑๑ กำหนดโทษปรับไม่เกิน ๒๐๐,๐๐๐ บาท สำหรับผู้ผลิต ผู้นำเข้า หรือผู้จำหน่ายอาหารเสริม สำหรับทารกและเด็กเล็ก หรือตัวแทนผู้ซึ่งให้หรือเสนอว่าจะให้ของขวัญ เงิน สิ่งจูงใจ หรือประโยชน์อื่นใด แก่บุคลากรด้านสาธารณสุข อันเป็นการฝ่าฝืนมาตรา ๒๐ วรรคหนึ่ง ประกอบกับมาตรา ๒๙ (มาตรา ๔๕)

๕.๑๒ กำหนดโทษปรับไม่เกิน ๑๐๐,๐๐๐ บาท สำหรับผู้ผลิต ผู้นำเข้า หรือผู้จำหน่ายอาหารเสริม สำหรับทารกและเด็กเล็ก หรือตัวแทนผู้ซึ่งจัดหรือให้การสนับสนุนในการจัดการประชุม อบรม หรือสัมมนา ด้านวิชาการเกี่ยวกับอาหารเสริมสำหรับทารกและเด็กเล็ก อันเป็นการฝ่าฝืนมาตรา ๒๑ ประกอบกับมาตรา ๒๙ (มาตรา ๔๖)

๕.๑๓ กำหนดโทษปรับไม่เกิน ๒๐๐,๐๐๐ บาท สำหรับผู้ผลิต ผู้นำเข้า หรือผู้จำหน่ายอาหารเสริม สำหรับทารกและเด็กเล็ก หรือตัวแทนผู้ใดฝ่าฝืนมาตรา ๒๒ วรรคหนึ่งประกอบกับมาตรา ๒๙ (มาตรา ๔๗)

๕.๑๔ กำหนดโทษจำคุกไม่เกิน ๑ เดือน หรือปรับไม่เกิน ๑๐,๐๐๐ บาท หรือทั้งจำทั้งปรับ สำหรับผู้ซึ่งไม่ปฏิบัติตามคำสั่งของพนักงานเจ้าหน้าที่ ตามมาตรา ๓๐ วรรคหนึ่ง (๓) หรือขัดขวางหรือ ไม่อำนวยความสะดวกแก่พนักงานเจ้าหน้าที่ซึ่งปฏิบัติกรตามมาตรา ๓๐ วรรคสอง (มาตรา ๔๘)

๕.๑๕ กำหนดให้บรรดาความผิดตามพระราชบัญญัตินี้ ให้อธิบดีกรมอนามัยหรือผู้ซึ่งอธิบดีกรมอนามัยมอบหมายมีอำนาจเปรียบเทียบได้ ถ้าเห็นว่าผู้ต้องหาไม่ควรถูกฟ้องร้องหรือได้รับโทษถึงจำคุก และเมื่อผู้ต้องหาได้ชำระเงินค่าปรับตามจำนวนที่เปรียบเทียบภายใน ๓๐ วันนับแต่วันที่มีการเปรียบเทียบแล้ว ให้ถือว่าคดีเลิกกันตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา (มาตรา ๔๙)

๖. บทเฉพาะกาล

๖.๑ กำหนดบทบัญญัติรองรับให้ในวาระเริ่มแรก ให้คณะกรรมการประกอบด้วยกรรมการตามมาตรา ๕ (๑) และ (๒) และให้อธิบดีกรมอนามัยเป็นกรรมการและเลขานุการ ปฏิบัติหน้าที่คณะกรรมการตามพระราชบัญญัตินี้ไปพลางก่อน จนกว่าจะได้มีการแต่งตั้งกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิตามพระราชบัญญัตินี้ ซึ่งต้องไม่เกินเก้าสิบวันนับแต่วันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ (มาตรา ๕๐)

๖.๒ กำหนดให้ฉลากอาหารสำหรับทารก ฉลากอาหารสำหรับเด็กเล็กหรือฉลากอาหารเสริมสำหรับทารกที่ได้จัดทำไว้แล้วในวันก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ ซึ่งไม่เป็นไปตามมาตรา ๑๕ หรือมาตรา ๒๖ ให้ยังคงใช้ได้ต่อไป ทั้งนี้ ไม่เกินหนึ่งปีนับแต่วันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ (มาตรา ๕๑)

๖.๓ กำหนดให้ดำเนินการออกประกาศตามพระราชบัญญัตินี้ให้แล้วเสร็จภายในหนึ่งร้อยแปดสิบวันนับแต่วันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ หากไม่สามารถดำเนินการได้ ให้รัฐมนตรีรายงานเหตุผลที่ไม่อาจดำเนินการได้ต่อคณะรัฐมนตรีเพื่อทราบ (มาตรา ๕๒)

นางธิดารัตน์ อุ่นจันทร์ / จัดทำ